

Sygn. akt IV Ua 2/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2019r.

Sąd Okręgowy w Elblągu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski (spr.)

Sędziowie: SO Bożena Czarnota

SO Alicja Romanowska

Protokolant : st. sekr. sądowy Łukasz Szramke

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2019r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania A. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 28 czerwca 2018r., znak: (...)

o ustalenie podstawy wymiaru zasiłku chorobowego

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 19 listopada 2018r., sygn. akt IV U 547/18

oddala apelację.

SSO Bożena Czarnota	SSO Tomasz Koronowski	SSO Alicja Romanowska
---------------------	-----------------------	-----------------------

Sygn. akt IV Ua 2/19

UZASADNIENIE

Ubezpieczona A. W. wniosła w ustawowym terminie odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. z dnia 29 czerwca 2018r., znak: (...), na mocy której organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 września 2017r. do 22 października 2017r. od podstawy wymiaru w kwocie 1.725,80 zł. Skarżąca wniosła o zmianę przedmiotowej decyzji i wypłatę świadczenia za ww. okres w wyższej wysokości, tj. zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (obecnie Dz.U. z 2017r. poz. 1368 ze zmianami; dalej: ustawa zasiłkowa), wraz z należnymi odsetkami. Ubezpieczona podała, że prawomocnym wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2018r. Sąd Rejonowy w Elblągu zobowiązał ZUS do wypłaty ubezpieczonej zasiłku chorobowego za okres od 01 września 2017r. do 22 października 2017r. W dniu 08 czerwca 2018r. pozwany dokonał przelewu na konto skarżącej kwoty 1.962,04 zł. Kwota

ta jest jednak w ocenie ubezpieczonej zaniżona, gdyż została wyliczona od minimalnego wynagrodzenia brutto, nie zaś od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia skarżącej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego oraz o przekazanie wniosku skarżącej o wypłatę odsetek organowi rentowemu. Pozwany podał, że do dnia 31 sierpnia 2017r. ubezpieczona pełniła służbę jako funkcjonariusz celny w (...) w O. i z tego tytułu podlegała do ubezpieczenia wypadkowego, emerytalnego, rentowego i Funduszu Pracy, jednakże nie podlegała do ubezpieczenia chorobowego. Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2018r., wydanym w sprawie IV U 792/17, Sąd Rejonowy w Elblągu przyznał skarżącej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 września 2017r. do 22 października 2017r.. Organ rentowy, wykonując powyższy wyrok, przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za ww. okres przyjmując jako podstawę wymiaru zasiłku kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę,

po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia, tj. kwotę 1.725,80 zł. Pozwany wskazał, że w jego ocenie przy obliczaniu podstawy wymiaru zasiłku przysługującego byłemu funkcjonariuszowi Służby Celnej nie można uwzględniać uposażenia, które pracownik uzyskiwał w okresie pełnienia służby, bo okres ten nie jest okresem podlegania ubezpieczeniu chorobowemu, a od wypłacanego uposażenia nie była za funkcjonariusza odprowadzana składka na ubezpieczenie chorobowe. W konsekwencji, zdaniem pozwanego, ubezpieczona jako funkcjonariusz Służby Celnej nie była objęta ubezpieczeniem chorobowym. Podlegała jedynie obowiązkowemu ubezpieczeniu wypadkowemu. Skarżąca pełniła służbę od 1 marca 2017r. do 31 sierpnia 2017r., nie stała się pracownikiem Służby Celnej i nie uzyskała wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia. W konsekwencji ZUS ustalił kwotę przyznanego skarżącej zasiłku chorobowego za okres od 01 września 2017r. do 22 października 2017r.

na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa przyjmując, że podstawa wymiaru zasiłku chorobowego z tytułu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, po odliczeniu kwoty odpowiadającej 13,71% tego wynagrodzenia. W roku 2017 kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę wynosiła 2.000 zł. W konsekwencji podstawa wymiaru wyniosła 1.725,80 zł, zaś zasiłek chorobowy za okres od 1 września 2017r. do 22 października 2017r. został wypłacony w wysokości 80% podstawy wymiaru, tj. 2.393,04 zł brutto – 431 zł zaliczki na podatek = 1.962,04 zł brutto.

Wyrokiem z dnia 19 listopada 2018r., sygn. akt IV U 547/18, Sąd Rejonowy w Elblągu zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 września 2017r. do dnia 22 października 2017r. przy ustaleniu podstawy wymiaru z zastosowaniem art. 36 w zw. z art. 46 ustawy zasiłkowej przy uwzględnieniu jej uposażenia uzyskiwanego w okresie 12 miesięcy poprzedzających powstanie niezdolności do pracy. Sąd I instancji oparł się na następujących ustaleniach i wnioskach:

Ubezpieczona była funkcjonariuszem (...) (...) w (...) w O.. Jej stosunek służby wygasł z dniem 31 sierpnia 2017r. Od dnia

1 czerwca 2017r. do dnia 22 października 2017r. ubezpieczona pozostawała nieprzerwanie niezdolna do pracy. Prawomocnym wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2018r., wydanym w sprawie prowadzonej pod sygn. IV U 792/17, Sąd Rejonowy w Elblągu przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 września 2017r. do 22 października 2017r.,

tj. za okres nieprzerwanej niezdolności do pracy powstałej w trakcie pełnienia służby, a przypadający po wygaśnięciu stosunku służby z uwagi na ustalenie, że funkcjonariuszom Służby Celnej przysługuje prawo do zasiłku chorobowego także po zwolnieniu ze służby. Wykonując powyższy wyrok, pozwany przyznał ubezpieczonej zaskarżoną decyzją prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 września 2017r. do 22 października 2017r. od podstawy wymiaru w kwocie 1.725,80 zł, obliczonej na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej, tj. obliczonej od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, które w 2017r. wynosiło 2.000 zł brutto.

Powyższy stan faktyczny był bezsporny między stronami postępowania. Sąd Rejonowy ustalił go nadto w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, aktach rentowych oraz aktach sprawy IV U 792/17. Prawdziwość tych

dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, a Sąd również nie znalazł podstaw by z urzędu odmówić im wiarygodności.

Przedmiot sporu sprowadzał się wyłącznie do rozstrzygnięcia kwestii prawnej, tj. rozważenia, czy pozwany, ustalając podstawę wymiaru przysługującego skarżącej zasiłku chorobowego za okres od dnia 01 września 2017r. do 22 października 2017r., prawidłowo oparł się o art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Skarżąca podnosiła bowiem, iż, w jej ocenie, podstawa ta winna była zostać ustalona zgodnie z art. 36 ustawy zasiłkowej, tj. przy uwzględnieniu przeciętnego miesięcznego uposażenia wypłaconego jej w okresie 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Pozwany zaś twierdził, iż przy obliczaniu podstawy wymiaru zasiłku przysługującego byłemu funkcjonariuszowi Służby Celnej nie można uwzględniać uposażenia, które uzyskiwał on w okresie

pełnienia służby, bo okres ten nie jest okresem podlegania ubezpieczeniu chorobowemu,

a od wypłacanego uposażenia nie była za funkcjonariusza odprowadzana składka na ubezpieczenie chorobowe.

W ocenie Sądu I instancji argumentacja organu rentowego nie mogła zostać uznana

za słuszną. Zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze podkreśla się, iż art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej stanowi jedynie mechanizm korekty podstawy wymiaru zasiłku, a nie samodzielną podstawę do ustalania jego wysokości. Ww. przepis ustala zatem jedynie mechanizm korekty wysokości podstawy zasiłku w przypadkach, w których podstawa wymiaru zasiłku obliczona na zasadach wynikających z ogólnych przepisów ustawy zasiłkowej okazałaby się niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia (tak: A. Rzetecka-Gil, Ustawa o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Komentarz, wyd. II, Lex/el 2017, por. też uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2006r.,

I UK 54/06, PiZS 2007, nr 12, s. 35).

Za nieprawidłowe należy uznać zwłaszcza stanowisko pozwanego w zakresie, w jakim uzasadniał on konieczność zastosowania w stosunku do ubezpieczonej art. 45 ustawy

zasiłkowej, z uwagi na ustalenie, że w okresie pełnienia służby w charakterze funkcjonariusza Służby Celnej nie były za skarżącą odprowadzane składki na ubezpieczenie chorobowe (z czego najwyraźniej organ rentowy wywiódł brak punktu wyjścia do ustalenia podstawy wymiaru przysługującego skarżącej zasiłku chorobowego). Sąd Najwyższy wypowiedział się w tej kwestii w uzasadnieniu swojego wyroku z dnia 18 października 2013r. (I UK 125/13, OSNP 2014/9/137), w którym wskazał, iż wprawdzie przepis art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017r., poz. 1778

ze zmianami; dalej: ustawa systemowa), interpretowany jako zamknięty katalog osób, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenie chorobowe, nie wymienia funkcjonariuszy Służby Celnej wśród osób podlegających obligatoryjnie lub na swój wniosek temu ubezpieczeniu, jednak zdaniem Sądu Najwyższego powyższe jest konsekwencją art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2009r., nr 168, poz. 1323

ze zm.), zgodnie z którym w przypadku urlopu lub choroby funkcjonariusz otrzymuje uposażenie i inne świadczenia pieniężne należne na zajmowanym stanowisku służbowym. Natomiast stosownie do ust. 2 i 3 tego artykułu, przepis ust. 1 stosuje się także w razie niemożności wykonywania służby z innych przyczyn uprawniających do świadczeń określonych

w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby

i macierzyństwa, przez okres określony w tych przepisach. W przedstawionym aspekcie

w ustawie o Służbie Celnej unormowano więc uprawnienia celników związane z niezdolnością do pracy na skutek choroby zasadniczo w sposób bardziej korzystny w porównaniu

do pracowników. Dotyczy to np. długości okresu otrzymywania uposażenia w czasie choroby, a także wysokości uposażenia w okresie niezdolności do pracy. Jak podkreślił Sąd Najwyższy, uposażenie funkcjonariuszy Służby Celnej było finansowane z budżetu Państwa,

a zatem brak było potrzeby odprowadzania składek na ubezpieczenie chorobowe, czego konsekwencją stała się treść art. 11 ustawy systemowej. Sąd Najwyższy podniósł nadto, że pragmatyki służbowe nie powinny regulować kwestii świadczeń z tytułu choroby poniżej standardu, wyznaczonego przez ustawę zasiłkową, zaś ocena przysługiwania

funkcjonariuszowi Służby Celnej prawa do zasiłku chorobowego po zwolnieniu ze służby powinna być dokonana z uwzględnieniem zasady równego traktowania ubezpieczonych.

Sąd Rejonowy w pełni podzielił powyższe stanowisko Sądu Najwyższego. Tym samym, mając na uwadze uwypukloną w przytoczonym wyżej orzeczeniu zasadę równego traktowania ubezpieczonych, należało stwierdzić, iż prawidłową podstawą dla ustalenia przez organ rentowy podstawy wymiaru przysługującego skarżącej zasiłku chorobowego za okres

od dnia 1 września 2017r. do 22 października 2017r. winny być przepisy art. 36 w zw. z art. 46 ustawy zasiłkowej.

Zgodnie z art. 36 ustawy zasiłkowej podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy (ust. 1). Jeżeli niezdolność do pracy powstała przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie za pełne miesiące kalendarzowe ubezpieczenia (ust. 2). Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za jeden dzień niezdolności do pracy stanowi jedna trzydziesta część wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru zasiłku (ust. 3). Podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego u płatnika składek w okresie nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego, w trakcie którego powstała niezdolność do pracy (ust. 4).

W myśl zaś art. 46 ustawy zasiłkowej podstawa wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie może być wyższa niż kwota wynosząca 100% przeciętnego wynagrodzenia. Kwotę tę ustala się miesięcznie, poczynając od 3. miesiąca kwartału kalendarzowego, na okres 3 miesięcy, na podstawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego dla celów emerytalnych.

Stanowisko organu rentowego dotyczące konieczności zastosowania w stosunku do ubezpieczonej art. 45 ustawy zasiłkowej mogłoby zostać uznane za uzasadnione, gdyby w okresie 12 miesięcy poprzedzających powstanie niezdolności do pracy skarżącej nie były jej wypłacane żadne świadczenia i nie uzyskiwałaby ona żadnego przychodu. Z akt sprawy wynika jednak, że w okresie tym ubezpieczona uzyskiwała co miesiąc uposażenie i to w wysokości znacznie przewyższającej wysokość minimalnego wynagrodzenia (zestawienie uposażenia skarżącej – k. 35-39). Nie odprowadzano jedynie z tego tytułu składki na ubezpieczenie chorobowe, co jednak, zgodnie z przytoczonym już stanowiskiem Sądu Najwyższego, nie mogło stanowić podstawy do uznania ubezpieczonej za osobę niepodlegającą ubezpieczeniu chorobowemu. Tym samym, w ocenie Sądu orzekającego, organ rentowy winien, stosując przepisy art. 36 w zw. z art. 46 ustawy zasiłkowej, dokonać wyliczenia podstawy należnego ubezpieczonej zasiłku chorobowego uwzględniając wysokość uposażenia uzyskiwanego przez skarżącą w okresie 12 miesięcy poprzedzających powstanie jej niezdolności do pracy.

W świetle poczynionych wyżej ustaleń oraz rozważań Sąd I instancji ocenił wniesione w niniejszej sprawie odwołanie jako uzasadnione i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy w apelacji zaskarżył opisany wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, tj.: 1) art. 36 i w związku z tym 46 ustawy zasiłkowej poprzez błędne przyjęcie, że przy ustaleniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego skarżącej mają zastosowanie przepisy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w sytuacji gdy ubezpieczona nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu; 2) art. 3 ust. 3 ustawy zasiłkowej poprzez błędne przyjęcie, że uposażenie które otrzymywała skarżąca z tytułu pełnienia służby jako funkcjonariusz Służby Celnej można traktować jak wynagrodzenie pracownicze, które stanowi podstawę wymiaru składek.

Wskazując na powyższe zarzuty, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy wywodził, że po pierwsze ubezpieczona była funkcjonariuszem Służby Celnej. Po drugie przepis art. 36 ust. 1 ustawy zasiłkowej mówi,

że do podstawy wymiaru zasiłku przyjmuje się przeciętne miesięczne wynagrodzenie. Kategoria wynagrodzenia za pracę, jako zasadniczego elementu podstawy wymiaru składek,

a w konsekwencji także wymiaru zasiłku, ma swą normatywną definicję w art. 3 pkt 3 ustawy. Z przepisu tego wynika, że wynagrodzeniem jest przychód pracownika stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, po odliczeniu potrąconych przez pracodawcę składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe oraz ubezpieczenie chorobowe. Z definicji tej wynika jednoznacznie, że do ustalania podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przyjmuje się więc przychód pracownika. Skarżąca w czasie pełnienia służby nie otrzymywała przychodu, od którego były odprowadzane składki m.in. na ubezpieczenie chorobowe, zatem nie można przyjąć, że otrzymywała wynagrodzenie które stanowiłoby podstawę wymiaru zasiłku. Skarżąca, jako funkcjonariusz Służby Celnej, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009r.

o Służbie Celnej (t.j. Dz.U. z 2016r. , poz. 1799), otrzymywała uposażenie. Uposażenie jest finansowane z budżetu państwa i w związku z tym nie są od niego odprowadzane składki na ubezpieczenie chorobowe (zgodnie z art. 11 w zw. z art. 6 ustawy systemowej).

Zdaniem pozwanego, wobec powyższych argumentów brak jest również podstaw do zastosowania w niniejszym przypadku art. 46 ustawy zasiłkowej.

Pozwany wywodził następnie, że wykonując wyrok Sądu Rejonowego w Elblągu (sygn. akt IV U 792/17), przyjął do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego minimalne wynagrodzenie, jako alternatywę ze względu na to, że ustawa zasiłkowa nie określa ustalenia podstawy wymiaru zasiłku dla osób, które nie podlegają ubezpieczeniu chorobowemu.

Sąd I instancji w niniejszym postępowaniu za podstawę wydania orzeczenia przyjął również wyrok Sądu Najwyższego z 18 października 2013r. (sygn. akt I UK 125/13), zgodnie

z którym ocena przysługiwania funkcjonariuszowi Służby Celnej prawa do zasiłku chorobowego po zwolnieniu ze służby powinna być dokonana z uwzględnieniem zasady równego traktowania ubezpieczonych. Organ rentowy nie podzielił powyższego stanowiska. Wyrok Sądu Najwyższego z 18 października 2013r. (sygn. akt I UK 125/13) zapadł w jednostkowej sprawie, a co za tym idzie nie ma mocy wiążącej.

Pozwany wskazał, że równość jest wytyczną kształtowania wszelkich praw i obowiązków obywatelskich. Jej znaczenie w ubezpieczeniach społecznych jest szczególne. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych finansowane są z funduszu tworzonego wyłącznie lub także

ze składek samych ubezpieczonych. Równość oznaczał udział w tym funduszu wedle zasad wzajemności, pojmowanej jako proporcjonalność składki i świadczenia, a w konsekwencji indywidualizację wysokości świadczeń - ich różnicowanie odpowiednio do wysokości uiszczonych składek. Przy czym należy zauważyć, że składka na ubezpieczenie chorobowe jest finansowana w całości przez samych ubezpieczonych. Ustawodawca unormował szczegółowo zasady ustalania podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, nakazując ich odpowiednie stosowanie do obliczenia podstawy wymiaru świadczeń z ubezpieczenia społecznego

dla osób podlegających obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. Celem tych przepisów jest zapewnienie ubezpieczonym świadczeń rekompensujących zarobek utracony wskutek niezdolności do pracy w zamian za składkę finansowaną w całości przez pracownika (ubezpieczonego).

Ustalenie podstawy wymiaru na podstawie art. 36 w zw. z art.46 ustawy zasiłkowej

dla byłych funkcjonariuszy, którzy nie partycypowali w uiszczaniu składek, stanowi ich faworyzację w stosunku do pozostałych grup ubezpieczonych, którzy finansują ze swojego wynagrodzenia składki na ubezpieczenie chorobowe w całości. Należy również zwrócić uwagę,

że podstawę wymiaru zasiłków przysługujących byłym funkcjonariuszom Służby Celnej, którzy stali się pracownikami jednostki KAS, ustala się wyłącznie na podstawie wynagrodzenia otrzymanego w okresie zatrudnienia. W podstawie wymiaru zasiłku nie uwzględnia się uposażenia, które pracownik uzyskał w okresie służby, gdyż ten okres nie był okresem ubezpieczenia. Jeżeli przyjmiemy, że funkcjonariuszowi po ustaniu służby przysługuje zasiłek chorobowy od podstawy ustalonej z uposażenia otrzymywanego w czasie służby, to spowoduje to, że osoby które w ramach zmiany ustawy, stały się pracownikami KAS, będą w gorszej sytuacji niż byli funkcjonariusze.

W ocenie organu rentowego, w niniejszym przypadku nie można mówić o zasadzie równego traktowania ubezpieczonych, którzy odprowadzają składki na ubezpieczenie społeczne i funkcjonariuszy, którym od uposażenia nie są odprowadzane składki na ubezpieczenie chorobowe. Brak jest upoważnienia ustawowego, aby przyjąć, że uregulowania określone

w ustawie zasiłkowej mające zastosowanie do pracowników (ubezpieczonych w myśl ustawy systemowej), mają zastosowanie również do byłych funkcjonariuszy.

Ubezpieczona wniosła o oddalenie apelacji.

W uzasadnieniu stanowiska skarżąca wskazała, że kwestię niepodlegania ubezpieczeniu chorobowemu rozstrzygnął już w prawomocnych wyrokach m.in. Sąd Rejonowy w Elblągu w sprawie IV U 792/17, IV U 23/18 czy Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 października 2013r. o sygn. I UK 125/13 i wyroku z dnia 27 września 2006r. o sygn. I UK 54/06.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu organu rentowego, dotyczącego błędnego przyjęcia, że uposażenia skarżącej z tytułu pełnienia służby nie można traktować jako uposażenia pracowniczego, ubezpieczona wyjaśniła, że 2 października 2000r. otrzymała akt mianowania

do służby, traktowany jest na równi z umową o pracę. Zatem wynagrodzenie skarżącej było wynagrodzeniem pracowniczym, tj. świadczeniem wypłacanym przez pracodawcę na rzecz pracownika, za pracę wykonaną. Nie ma więc jakichkolwiek racjonalnych argumentów,

aby dla funkcjonariusza celnego, otrzymującego stosowne uposażenie, obniżyć podstawę wymiaru zasiłku chorobowego do minimalnego wynagrodzenia za pracę, faktycznie z tych samych przyczyn, dla których wcześniej organ odmawiał w ogóle prawa do takiego zasiłku.

W ocenie ubezpieczonej, art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej został wyrwany z kontekstu całej ustawy, nie jest on przepisem samodzielnym. Zgodnie z tezą Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2005r. II UK 20/05 podstawą wymiaru zasiłku chorobowego jest wynagrodzenie faktycznie wypłacone przez pracodawcę (art. 36 ust. 1 ustawy), w przypadku, gdy pracodawca nie wypłaca pracownikowi wynagrodzenia za pracę, jest nią minimalne wynagrodzenie za pracę (art. 45 ust. 1 ustawy).

Ubezpieczona zakwestionowała także wywody pozwanego, dotyczące wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy zasady równego traktowania ubezpieczonych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie, nie zawiera bowiem zarzutów skutkujących koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku.

Przedmiotem sporu między stronami było to, czy zasiłek choroby wnioskodawczyni, przysługujący jej po ustaniu zatrudnienia, powinien być obliczony od wypłaconego jej wcześniej uposażenia, czy też od minimalnego wynagrodzenia za pracę, pomniejszonego o 13,71% tego wynagrodzenia.

We wskazanym zakresie Sąd Rejonowy przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 kpc, nie popełnił też uchybień

w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, które mogłyby uzasadnić ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji, Sąd odwoławczy oceniając jako prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd I instancji, uznał je za własne, co oznacza, iż zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie

w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998r., sygn. I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999r., z. 24, poz. 776).

Odnosząc się do zarzutów apelacji, w pierwszej kolejności należy zauważyć, że jej treść wskazuje, iż organ rentowy nie zgadza się przede wszystkim z samą zasadą nabycia przez ubezpieczoną prawa do przedmiotowego zasiłku chorobowego. Kontestowanie rozważań Sądu Najwyższego z uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2013r. w sprawie I UK 125/13 nie mogło jednak wpłynąć na sposób rozpoznania niniejszej sprawy, skoro sama zasada nabycia przez wnioskodawczynię prawa do zasiłku chorobowego została rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 10 kwietnia 2018r. w sprawie IV U 792/17. Wyrok ten bowiem ma moc wiążącą, stosownie do art. 365

§ 1 kpc, zgodnie z którym orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej,

a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. To zatem w sprawie

IV U 792/17 pozwany powinien był podnosić argumenty dotyczące nieopłacania składek

na ubezpieczenie chorobowe z uposażenia skarżącej, czy zasady równego traktowania ubezpieczonych.

Następnie należy wyjaśnić, że art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej jest tylko jednym z przepisów rozdziału 8 tej ustawy, służących ustaleniu wysokości podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, nie może być zatem stosowany w oderwaniu od art. 36 i następnych ustawy. Skoro ubezpieczona – jak wynika z prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 10 kwietnia 2018r. w sprawie IV U 792/17 – nabyła prawo do zasiłku chorobowego, pomimo tej oczywistej okoliczności, że od jej uposażenia nie były naliczane i uiszczane składki

na ubezpieczenie chorobowe (chybiony jest zatem zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 3 pkt 3 ustawy zasiłkowej), to w rozpatrywanej sprawie nie ma żadnych racjonalnych argumentów, które mogłyby przeciwstawić się zastosowaniu przepisów całego rozdziału

8 ustawy zasiłkowej, przede wszystkim art. 36 ust. 1 tej ustawy, z ograniczeniem określonym w jej art. 46. Art. 45 ust. 1 ustawy zasiłkowej ma charakter gwarancyjny, który polega na tym, że jeżeli w rzeczywistości faktyczne wynagrodzenie wypłacone pracownikowi było niższe

od minimalnego wynagrodzenia za pracę (a tak przecież w niniejszej sprawie nie było),

to do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego nie należy przyjmować tego faktycznego wynagrodzenia, ale kwotę wynagrodzenia minimalnego.

W próżnię trafia też argument dotyczący potencjalnie gorszej sytuacji tych byłych funkcjonariuszy Służby Celnej, którzy stali się pracownikami jednostki KAS, a którym podstawę wymiaru podobnych zasiłków „ustala się wyłącznie na podstawie wynagrodzenia otrzymanego w okresie zatrudnienia, więc w podstawie wymiaru zasiłku nie uwzględnia się uposażenia, które pracownik uzyskał w okresie służby, gdyż ten okres nie był okresem ubezpieczenia”, skoro nie podaje się żadnego konkretnego przykładu takiego byłego funkcjonariusza i nie wykazuje się odpowiednimi obliczeniami, na czym konkretnie miałyby polegać jego gorsza sytuacja.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanego na podstawie art. 385 kpc jako bezzasadną.

SSO Bożena Czarnota SSO Tomasz Koronowski SSO Alicja Romanowska